

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE FORMACIÓN E ADESTRAMENTO AUDITIVO E VOCAL
 APLICADO Á DIRECCIÓN (III-IV)

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016, DO 24 DE NOVEMBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: Formación e Adestramento Auditivo e Vocal aplicado á Dirección (III-IV)										
ESPECIALIDADE:	Dirección					ITINERARIOS:	Dirección			
CARÁCTER:	Obrigatoria					TIPO DE CLASE:	COLECTIVA			
DEPARTAMENTO:	Procedementos Auditivos e Instrumentais					XEFE DE DPTO.:	Elisa Timiraos			
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Janet Salinas Cabrera
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		1,5 horas cada cuadrimestre
ECTS/CUAD.					1,5	1,5			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA		
	Janet Salinas Cabrera					janetsc30@yahoo.es		Xoves 15,00 – 16,00		
						619 724019				

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Afondamento na escoita consciente en contextos sonoros diversos, facendo fincapé no recoñecemento dos elementos formais, rítmicos, harmónicos, interválicos etc. en diferentes combinacións tímbricas, como ferramenta fundamental na práctica da dirección. Práctica vocal e recoñecemento auditivo dos diferentes parámetros musicais en obras tonais, non tonais ou de tonalidade vaga.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Ó alumnado cursou en primeiro a materia Formación e adestramento auditivo e vocal aplicado á dirección I-II.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Importante para a formación integral dos futuros directores mediante o adestramento dos parámetros vocales e auditivos propios da linguaxe musical.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T3, T7, T8, T13, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	ED3, ED7
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 171/2016, do 24 de novembro, anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver un oído interno consciente.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Desenvolver a memoria sonora.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Desenvolver a capacidade de concentración.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Interiorizar patróns sonoros concretos que faciliten a posterior construción de imáxenes sonoras	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Aplicar coñecementos históricos e compositivos básicos que permitan contextualizar os obxectos sonoro, axudando de este modo a determinar a súa función.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Desenvolver a capacidade de disociación e transcripción dos diferentes elementos rítmicos, melódicos, armónicos, formais, tímbricos, expresivos, a unha dúas ou máis voces, utilizando diferentes textura(contrapuntística, melodía con acompañamento ...)	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Proporcionar os recursos necesarios para unha consciente e rápida lectura dunha peza dada.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na música do <i>século XX</i> .	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na <i>música modal</i> .	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Sentir o pulso interno, apreciando o pulso como un ciclo orgánico dentro do que flúe a música, polo tanto, a ser sentido físicamente e non como mero cálculo de proporcións.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3,

	ED7
Entender os diferentes debuxos rítmicos aínda que se mostren considerablemente alterados polo carácter interpretativo.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Apreciar a importancia do análise asociado a lectura o a transcripción	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Apreciar a importancia da dinámica, agónica e a articulación, á hora de percibir os dibuxos rítmicos.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na <i>música tonal</i> .	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, EC2, EP3, EI7, ED3, ED7

4. CONTIDOS III Cuadrimestre.		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓN S
8. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	8.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 8.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcripción música tonal. Ritmo. 8.3.- Intervalos: Tonalidade , modalidade e atonalidade. 8.4.- Música Antiga: Monodia relixiosa. 8.5.- Século XX: Interválica pura: Interiorización e práctica da 2ª M, 2ª m, 4ª J. y 8ªJ.	5
9. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	9.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 9.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcripción música tonal. Ritmo. 9.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade 9.4.- Música antiga: Monodia profana. 9.5.- Século XX: Interválica pura: Interiorización e práctica da 5ª J, 3ª M y 3ª m.	5
10. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	10.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 10.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcripción música tonal. Ritmo. 10.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade.	4

	10.4.- Música antiga: Polifonía a dúas voces. 10.5.- Século XX: Interiorización e práctica do tritono.	
11. REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	11.- Repaso e interiorización dos contidos e resolución de dúbidas.	2
	TOTAL SESIÓNS:	16
CONTIDOS IV CUADRIMESTRE		
11. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	11.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 11.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 11.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 11.4.- Música antiga: Polifonía a tres voces. 11.5.- Século XX: Interiorización e práctica da 6ª M y m .	5
12. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	12.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 12.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 12.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 12.4.- Música antiga: Polifonía a catro voces. 12.5.- Século XX: Interiorización e práctica da 7ª M y m.	5
13. ENTOACIÓN/ESCOITA RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	13.1.- Práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da dirección. 13.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 13.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade y atonalidade. 13.4.- Música antiga: Repaso Monodia y Polifonía. 13.5.- Século XX: Repaso da intervállica pura	4
14 REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	14.- Repaso e interiorización dos contidos e resolución de dúbidas.	2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA CADA CUADRIMESTRE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
CLASES	24	0	24
ESTUDO INDIVIDUAL	0	19	19
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN 1. Probas 2. Revisión de probas	2	0	2
	TOTAL HORAS:		45

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	50%
Observación sistemática do alumnado na clase	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO: 28 NOV-2 DIC.)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	60%
Observación sistemática do alumnado na clase.	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	40%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA CON MÁIS DE 4 FALTAS)			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces.	Clasificación correcta dos intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces.	T1, T3, T7, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24, ED3, ED7	100%

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
Bibliografía:

Bach, J.S.: Corales. Editio Musica.
Edlund, L.: Modus Novus. Melodías atonales. E. Chester Music.
Hemys de Gainza, V.: Pedagogía musical. Lumen.
Hindemith, P.: Adiestramiento elemental para músicos. Ed. Ricordi.
Kodaly, Z.: Entonación coral. Ed. Música Budapest.
Kühn, C.: La formación musical del oído. Ed. Labor.
Lasala, A.: La educación musical del oído. Ed. Ricordi.
López de Arenosa, E.: Apuntes sobre didáctica. Enclave Creativa.
López de Areona, E.: Dictados a dos voces. Real Musical.
Mackamul, R.: La educación del oído I y II. Ed. Barenreiter.
Schafer, R.M.: El nuevo paisaje sonoro. Ricordi.
Schafer, R.M.: Hacia una educación sonora. Pedagogías Musicales Abiertas.
Schafer, R.M.: Limpieza de oídos: notas para un curso de música experimental. Ed. Ricordi.
Willems, E.: El oído musical. Ed. Paidós.

Materias:
Reproductor CD.
Piano ou teclado.
Instrumentos propios do alumnado.
Audición de obras e visionado de partituras de diferentes estilos e agrupacións, onde aparezan os contidos a traballar.

Documentos:
Os documentos auxiliares serán colgadas na páxina web do curso en Aula Cesga con acceso exclusivo para o alumnado do curso.